

Turek, Jan

WAC-9 Špičky světové archeologie se sešly v Praze

Studia archaeologica Brunensia. 2022, vol. 27, iss. 2, pp. 120-124

ISSN 1805–918X (print); ISSN 2336–4505 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/SAB2022-2-6>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.77529>

License: [CC BY-SA 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20230204

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

WAC-9 Špičky světové archeologie se sešly v Praze

Jan Turek

Po dvou letech pandemických odkladů se v Praze od 3. do 8. července 2022 uskutečnil 9. světový archeologický kongres (WAC-9). Archeologové ze sedmdesáti zemí světa zde řešili výzvy dnešního globalizovaného světa.

Poprvé od roku 1966 se světová archeologie opět setkala v Praze, aby řešila otázky spojené s nejnovějšími objevy, ale také s výzvami současné světové populace. Klimatická změna, hrozba celosvětových pandemií, ohrožení některých částí světa nedostatkem vody a potravin, ale také ochrana památek v době válečných konfliktů jsou nejžhavějšími výzvami světového archeologického výzkumu.

Prezident Světového kongresu Koji Mizoguchi z Univerzity v Kjúšú zdůraznil, že moderní archeologická praxe se stále více zapojuje do ochrany lokálního kulturního dědictví, životního prostředí a místní identity původních obyvatel v různých částech světa.

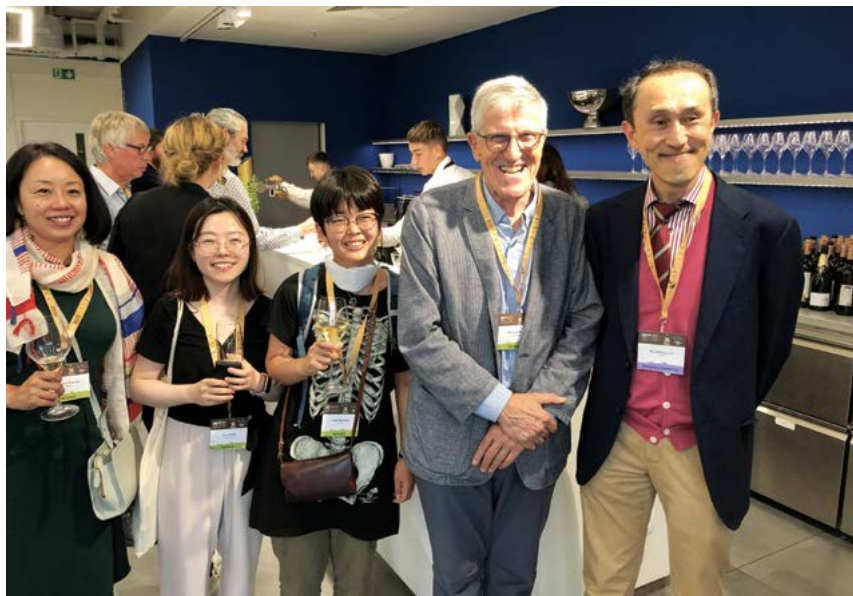
Více než 740 příspěvků v 90 sekcích a 19 tematických blocích přineslo přehled pozoruhodných objevů ve světě archeologie pravěku, středověku i modernity; uplatnění moderních technologií v archeologickém výzkumu hmotné kultury i genetiky dávných populací. „Jsou řešena témata vztahu člověka k přírodním zdrojům a jeho vliv na krajinu a přírodu v minulosti, tedy otázky, z nichž se v mnohém může poučit

i naše současná civilizace, aby se ubránila kolapsu,“ komentoval vědecký program egyptolog Miroslav Bárta (čestný prezident kongresu).

Současné události, způsobené Ruskou invazí na Ukrajinu, vnesly do jednání kongresu zcela nové otázky, související s akutní pomocí ukrajinské veřejnosti nejen na humanitární úrovni, ale také při ochraně kulturního dědictví, archeologických lokalit a muzejních sbírek. Svá svědectví přednesla živě i v internetových vstupech řada ukrajinských kolegů, které svým úvodním projevem podpořil i H. E. Jevhen Petrovyč Perebyjnis, velvyslanec Ukrajiny v České republice.

Na kongresu WAC-9 se rovněž konala následující čtyři plenární zasedání, sestávající ze sedmi bloků:

- WAC Plenary #1: The special plenary on the Russian invasion of Ukraine (Moderator: Jan Turek, with opening speech by: H. E. Mr. Yevhen Perebyinis (Ambassador of Ukraine in the Czech Republic), followed by reports and testimonies of Ukrainian archaeologists, presenting the heritage damage caused by the Russian invasion.
- WAC Plenary #2/1: Special Plenary ‘Maya Land Rights and crafting a Maya future’ (Moderator: Filiberto Penados)

Obr. 1. WAC-9, zprava: WAC President Koji Mizoguchi, Bernard Wood, Yuka Shichiza, Yun Zhang, Naomi Fushiya (foto: J. Turek)

Fig. 1. WAC-9, from right: WAC President Koji Mizoguchi, Bernard Wood, Yuka Shichiza, Yun Zhang, Naomi Fushiya (photo: J. Turek)

Obr. 2. WAC Vice-President Inés Domingo Sanz a WAC President Koji Mizoguchi (foto: J. Turek)

Fig. 2. WAC Vice-President Inés Domingo Sanz and WAC President Koji Mizoguchi (photo: J. Turek)

Obr. 3. WAC-9 organizátor Jan Turek a WAC-10 organizátorka Claire Smith (foto: J. Turek)

Fig. 3. WAC-9 organizer Jan Turek and WAC-10 organizer Claire Smith (photo: J. Turek)

Obr. 4. WAC-9, zleva: Carenza Lewis, Peter Stone, Arkadiusz Marciniak (foto: J. Turek)

Fig. 4. WAC-9, left: Carenza Lewis, Peter Stone, Arkadiusz Marciniak (photo: J. Turek)

Obr. 5. WAC-9, zleva: Cornelius Holtorf, Ndukuakhe Ndlovu a Chemi Shiff (foto: J. Turek)

Fig. 5. WAC-9, left: Cornelius Holtorf, Ndukuakhe Ndlovu and Chemi Shiff (photo: J. Turek)

- WAC Plenary #2/2: Wars, Conflicts, Crises, and Archaeologies (Moderator: Koji Mizoguchi)
WAC Plenary #3/1: Award ceremony:
Peter Ucko Memorial Award (Awarded: Claire Smith)
Joan Gero Book Award (Awarded: Kathryn Weedman Arthur)
- WAC Plenary #3/2: Commemorating the Late Professor Michael Day and the Early Days of WAC (Presented by: Bernard Wood & Peter Stone)
- WAC Plenary #4/1: Peter Ucko Memorial Lecture
Weber Ndoro: 'Archaeology, Heritage, Conservation .... and Africa'
- WAC Plenary #4/2: – How WAC should react to ongoing and future wars and conflicts, and other challenges (Moderator: Koji Mizoguchi et al.).

Nesnadná cesta WAC do Prahy

Cesta do Prahy však nebyla přímá. V březnu 2020, kdy jsme finišovali s přípravami kongresu a registrace účastníků byla na počátku, vědeckou radou bylo schváleno 172 akademických sekcí a své příspěvky přihlásilo přes 1200 členů WAC. Pak začala pandemie covid-19 a vše náhle zamrzlo.

Jediné, co jsme v té době mohli dělat, bylo doufat, že se znovu otevřou školy, začnou létat letadla a že se znovu setkáme a budeme dále

rozvíjet naše přátelství. Dnes víme, že to byla historická lekce, která nás upozornila na zranitelnost globálního cestování a na to, že příležitosti, které jsme dříve považovali za samozřejmé, se mohou během týdne dramaticky zkrátit. Globálně jsme prošli omezeními, obavami a tragédiemi.

WAC-9 byl nejprve odložen na rok 2021; bylo to těžké, ale zcela nevyhnutelné rozhodnutí, obsahovalo ale také naději, že brzy uvidíme světlo na konci tunelu, například vakcínu, lék a řešení, které vrátí život do podoby před pandemií. Koronavirus byl však skutečně mocným protivníkem a nám nezbyvalo nic jiného, než naše setkání opět odložit, a to na rok 2022. To už bylo pro naši komunitu opravdu vážné omezení a mnozí ztratili kontakt a chuť do celosvětového setkávání. Mnoho sekcí bylo staženo, mnoho organizátorů ztratilo zájem, někteří kolegové změnili nebo ztratili zaměstnání. Život se stal jiným, než jsme byli dříve zvyklí.

Doufejme, že jsme ze dvou pandemických let vyšli posíleni. Naučili jsme se komunikovat virtuálně a pro mnoho mezinárodních projektů a konferencí je online spolupráce velkým přínosem. Ano, ani konference a kongresy už nebudou jako dříve. Lidé naštěstí stále dávají přednost osobnímu kontaktu a začínáme opět cestovat, ale pro globální komunitu, jako je WAC, bude už virtuální komunikace nezbytnou součástí budoucnosti. Možná si teď budeme ještě více vážit příležitostí k osobním setkáním a přátelstvím. Jaká bude budoucnost naší komunikace, ukáže teprve čas. Hlavním poselstvím WAC-9 je, že jsme přežili a dokázali jsme, že naše globální archeologická komunita je schopna se udržet a pokračovat ve spolupráci po mnoho dalších let.

Pozitivní zprávou je, že příští WAC-10 se bude konat již v roce 2024 v Adelaide v Jižní Austrálii.

Ať se všichni ve zdraví opět setkáme *Down under!*

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.